

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslagsnivåer för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Inom utgiftsområdet finns tre anslag. Anslaget för kommunalekonomisk utjämning uppgår till 85 603 miljoner kronor. De andra två anslagen avser utjämningsbidrag för LSS-kostnader och bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området. Det senare anslaget finansierar två ideella föreningar. Totalt uppgår anslagen inom utgiftsområdet till 88 905 777 000 kronor 2013. Samtliga motioner som behandlas i betänkandet avstyrks. I betänkandet finns fyra särskilda yttranden från Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna respektive Vänsterpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Utskottets överväganden	5
Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	5
Budgetpropositionen	5
Motionerna	8
Sammanställning av anslagsförslag	11
Kompletterande information	11
Utskottets ställningstagande	12
Särskilda yttranden	15
1. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (S)	15
2. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (MP)	16
3. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (SD)	18
4. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (V)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Propositionen	23
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionspartiernas förslag	26
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	27
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Regeringens anslagsförslag inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	6
Tabell 2 Regeringens och oppositionspartiernas anslagsförslag inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Riksdagen anvisar anslag för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt utskottets förslag i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 25 punkt 1 och avslår motionerna

2012/13:Fi252 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V),
 2012/13:Fi254 av Erik Almqvist m.fl. (SD),
 2012/13:Fi284 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 2,
 2012/13:Fi301 av Fredrik Olovsson m.fl. (S),
 2012/13:Fi307 av Ann-Christin Ahlberg (S),
 2012/13:Fi308 av Anna Wallén m.fl. (S),
 2012/13:Fi309 av Hillevi Larsson m.fl. (S),
 2012/13:Fi310 av Börje Vestlund m.fl. (S),
 2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 6,
 2012/13:Sf362 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 6,
 2012/13:So268 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkandena 7 och 11,
 2012/13:So487 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,
 2012/13:Kr213 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2,
 2012/13:Ub314 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (båda S) yrkande 1,
 2012/13:Ub465 av Ibrahim Baylan m.fl. (S) yrkandena 9 och 10 samt
 2012/13:Ub466 av Ibrahim Baylan m.fl. (S) yrkande 6.

Stockholm den 29 november 2012

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Fredrik Olovsson (S), Göran Pettersson (M), Pia Nilsson (S), Peder Wachtmeister (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Carl B Hamilton (FP), Bo Bernhardsson (S), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Sven-Olof Sällström (SD), Ulla Andersson (V) och Emil Källström (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen beslutade på förslag av finansutskottet i betänkande 2012/13: FiU1 den 21 november 2012 om ramar för statsbudgetens 27 utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster för 2013. I och med detta beslut har ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner lagts fast till 88 905 777 000 kronor. Denna ram får inte överskridas vid riksdagens behandling av anslagen inom utgiftsområdet (5 kap. 12 § riksdagsordningen). I detta betänkande tar utskottet ställning till hur anslagen inom utgiftsområde 25 ska fördelas inom denna ram.

I budgetpropositionen för 2013 lämnar regeringen förslag för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar tre anslag inom utgiftsområdet.

I betänkandet behandlas 16 motioner från den allmänna motionstiden 2012.

Förslagen i propositionen och motionerna återges i bilaga 1 i betänkandet.

Samtliga anslag inom utgiftsområdet fastställs, i enlighet med 5 kap. 12 § riksdagsordningen, genom ett beslut. Utskottets förslag till anvisning av anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 redovisas i bilaga 3 i betänkandet.

Utskottets överväganden

Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar medel inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner i enlighet med regeringens förslag. Samtliga motionsförslag avslås.

Budgetpropositionen

Kommunsektorns finanser

I budgetpropositionen framhålls att den samhällsekonomiska utvecklingen i hög grad påverkar de ekonomiska förutsättningarna för kommuner och landsting. Regeringens bedömning är att tillväxten bromsar in under slutet av 2012 för att ta fart igen under slutet av 2013 och växa i god takt åren därefter. Sysselsättningen väntas börja öka under 2014 och under perioden 2015–2016 förväntas arbetsmarknaden utvecklas starkt. Osäkerheten om den framtida konjunkturutvecklingen bedöms dock vara stor.

Kommuner och landsting svarar för viktiga välfärdstjänster. I syfte att motverka effekterna av finanskrisen med start hösten 2008 och därmed värna välfärdens kärna fick kommunsektorn tillfälliga statsbidrag för 2010. Förutom dessa bidrag gjordes även en permanent nivåhöjning av statsbidragen med 5 miljarder kronor fr.o.m. 2011. Statsbidragen höjdes även tillfälligt med 3 miljarder kronor 2011.

För 2012 beräknas kommuner och landsting sammantaget redovisa ett resultat före extraordinära poster på 17 miljarder kronor. Det starka resultatet förklaras till stor del av en tillfällig återbetalning från AFA försäkring som kommer att betalas ut 2012. Denna återbetalning tillsammans med utvecklingen av det kommunala skatteunderlaget bedöms hålla uppe inkomsttillväxten på knappt 4 procent. Konsumtionen 2012 bedöms däremot bli något mer återhållen efter det att konsumtionsutgifterna ökade med över 4 procent 2011. Återbetalningen från AFA bedöms inte påverka konsumtionsutgifterna då beslutet om återbetalningen kom i ett sent skede och endast är en engångsbetalning. För 2012 bedöms konsumtionsutgifterna öka med 2,7 procent.

Eftersom återbetalningen från AFA endast tillfälligt förstärker finanserna beräknas det ekonomiska resultatet och det finansiella sparandet komma att försvagas något 2013. Den starkare konjunkturen och framför

allt återhämtningen på arbetsmarknaden 2014–2016 medför att skatteunderlaget förstärks. Det ekonomiska resultatet prognostiseras till mellan 11 och 13 miljarder kronor under hela perioden fram till 2016.

Regeringens bedömning är att kommunsektorn sammantaget har en förhållandevis stark ekonomi och den prognostiserade resultatutvecklingen 2012–2016 för kommunsektorn som helhet ligger i stort sett i nivå med vad som torde motsvara god ekonomisk hushållning.

Ökade möjligheter att utjämna intäkter över tid

Regeringen anser att kommuner och landsting bör ges ett större handlingsutrymme att hantera konjunktursvängningar än det som nu gällande regelverk medger. I propositionen Kommunala resultatutjämningsreserver (prop. 2011/12:172) föreslås att kommuner och landsting ges möjlighet att under vissa förutsättningar reservera medel för att användas vid ett senare tillfälle. Förslagen förslås träda i kraft den 1 januari 2013.

Kommunalekonomisk utjämning

En långtgående utjämning av kommunsektorns ekonomiska förutsättningar bedöms som nödvändig för att människor ska få tillgång till välfärdstjänster av hög kvalitet oberoende av var i landet de bor. Samtidigt får ett sådant system inte motverka effektiviseringen av verksamheten och tillväxten. Utjämningsystemet har nyligen varit föremål för översyn av en parlamentarisk kommitté. Den 27 april 2011 överlämnades betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningen (SOU 2011:39). Kommitténs förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet. Eftersom kommunernas och landstingens budgetarbete för 2013 redan är långt framskridet anses det lämpligt att genomföra förändringen den 1 januari 2014.

Anslagsförslag

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar tre ramanslag för budgetåret 2013 inom utgiftsområde 25 enligt följande tabell.

Tabell 1 Regeringens anslagsförslag inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tusental kronor

Anslag		Belopp
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	85 603 206
1:2	Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 297 221
1:3	Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området	5 350
Summa		88 905 777

1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Inom ramen för anslaget redovisas de bidrag och avgifter som omfattas av lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning. Anslaget syftar till att ge kommuner och landsting goda likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Det används även som ett instrument för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn, bl.a. med anledning av den kommunala finansieringsprincipen.

Sammantaget föreslår regeringen att riksdagen anvisar 85 603 miljoner kronor till anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning 2013, vilket motsvarar en höjning av anslaget med 3,6 miljarder kronor jämfört med 2012.

Ökningen av anslaget 2013 förklaras av ekonomiska regleringar som till hälften avser regleringar enligt finansieringsprincipen och till hälften övriga ekonomiska regleringar.

Regleringar till följd av finansieringsprincipen avser bl.a. kompensation för den tidigare genomförda reformeringen av gymnasieskolan som trädde i kraft 2011. Reformen bedöms på sikt skapa bättre förutsättningar när det gäller elevers genomströmning samt skolornas planering, schemaläggning och möjligheter att fylla undervisningsgrupperna. I samband med budgetpropositionen för 2012 gjordes därför en reglering av anslaget till kommunerna i enlighet med finansieringsprincipen. Samtidigt som gymnasiereformen trädde i kraft inföll en försvagad konjunktur och elevkullarna minskade. På grund av detta, och då huvudmännen måste upprätthålla två parallella gymnasiesystem för elever i olika årskurser, bedömer regeringen att medel bör tillskjutas kommunerna för de första två åren. Detta innebär att anslaget för 2013 höjs med 895 miljoner kronor jämfört med den nivå som beräknades för samma år i budgetpropositionen för 2012.

Ytterligare regleringar som görs till följd av finansieringsprincipen är i huvudsak utökad undervisningstid i matematik, lärarlegitimation, tredje steget i tandvårdsreformen samt en uppdatering av högkostnadstrappan för läkemedel.

Övriga ekonomiska regleringar avser höjt särskilt grundavdrag för pensionärer, skatteavtal mellan Sverige och Danmark, sänkt fastighetsavgift för hyreshus samt tillfällig justering av kompensationen för ändring i socialtjänstlagen avseende anhörigstöd. Regeringens förslag om höjt grundavdrag för pensionärer beräknas minska kommunsektorns skatteintäkter med 1,1 miljarder kronor varför anslaget ökar med motsvarande belopp 2013. Den sänkta fastighetsavgiften minskar kommunsektorns intäkter med 550 miljoner kronor varför anslaget höjs med motsvarande belopp 2013.

1:2 Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader

Till anslaget 1:2 Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader föreslår regeringen att riksdagen ska anvisa 3 297 miljoner kronor 2013. Anslaget används för kostnadsutjämning mellan kommuner för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bidraget finansieras med en utjämningsavgift för LSS-kostnader som beta-

las av kommuner till staten. Avgiften redovisas på statbudgetens inkomstsida. Enligt en preliminär beräkning från SCB kommer omslutningen i utjämningsen för LSS-kostnader 2013 att uppgå till 3 297 miljoner kronor, varför regeringen föreslår att detta belopp anvisas.

1:3 Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området

Till anslaget 1:3 Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området föreslår regeringen att riksdagen anvisar 5 350 000 kronor 2013. Anslaget används för bidrag till två organisationer inom det kommunalekonomiska området, Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Både RKR och RKA är ideella föreningar vars medlemmar är staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) som har förbundit sig att årligen stödja verksamheterna med vardera högst 1 050 000 kronor respektive 3 950 000 kronor per år. Bidraget till RKR uppgår därmed till 1 050 000 kronor, och till RKA uppgår bidraget till 3 950 000 kronor 2013. Bidraget till RKR föreslås höjas med 350 000 kronor och uppgår därmed till 1,4 miljoner kronor fr.o.m. 2013. Regeringen förutsätter att Sveriges Kommuner och Landsting ökar bidraget till föreningen med motsvarande belopp.

Motionerna

Socialdemokraterna

I motion 2012/13:Fi301 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) framhålls att samhället har en viktig roll i att tillhandahålla en välfärd som möter dagens behov på välfärdstjänster. Allt fler kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. För att fler kommuner ska kunna erbjuda denna del i välfärden föreslår motionärerna att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämnings höjs med 100 miljoner kronor 2013.

I syfte att ge alla barn en bra start på sin skolgång vill motionärerna att fler barn ska gå i förskoleklass. Motionärerna föreslår att anslaget höjs med 140 miljoner kronor 2013. Vidare föreslås att anslaget höjs med 2 miljarder kronor 2013 för att minska klasstorlekarna i årskurs 1–3. Motsvarande yrkanden återfinns även i motion 2012/13:Ub465 av Ibrahim Baylan m.fl. (S) yrkandena 9 och 10.

Motionärerna vill att pension ska beskattas som lön och föreslår att skatten för pensionärer sänks med ett dubbelt så stort belopp som regeringen föreslår för 2013. För detta vill motionärerna kompensera kommunerna med motsvarande 1 200 miljoner kronor. Kompensation föreslås också för ett förslag om en slopad nedsättning av arbetsgivaravgiften för unga med motsvarande 2 500 miljoner kronor. Till följd av ett förslag om en slopad andra sjuklönevecka i sjukförsäkringen får kommuner och landsting lägre lönekostnader. Enligt motionärerna stärks samtidigt de kommunala skatteintäkterna när sjukförsäkringen stärks, arbetslöshetsförsäkringen förbättras och unga och långtidsarbetslösa erbjuds riktiga jobb i stället för passivitet.

Motionärerna korrigerar statsbidragen för dessa minskade kostnader och höjda intäkter med motsvarande -4 250 miljoner kronor. Sammantaget lägger motionärerna fram förslag som innebär att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 1 690 miljoner kronor 2013 jämfört med regeringens förslag.

Yrkanden om ökad tillgång på barnomsorg på obekvämt arbetstid som kvällar, nätter och helger återfinns även i följande motioner: 2012/13: Ub466 av Ibrahim Baylan m.fl. (S), 2012/13:Fi307 av Ann-Christin Ahlberg (S), 2012/13:Fi308 av Anna Wallén m.fl. (S), 2012/13:Fi309 av Hillevi Larsson m.fl. (S), 2012/13:Fi310 av Börje Vestlund m.fl. (S) samt 2012/13:Ub314 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (båda S) yrkande 1.

Miljöpartiet

I motion 2012/13:Fi284 Per Bolund m.fl. (MP) framhålls att kommunsektorn är en grundpelare i den svenska välfärden och att det är viktigt att återupprätta kvaliteten i barnomsorgen, skolorna, familje- och individomsorgen, sjukvården och äldreomsorgen.

Enligt motionärerna är det troligt att kostnaderna för kommunsektorn kommer att stiga i takt med att befolkningen åldras och kraven på välfärden växer. Motionärerna vill därför investera i välfärden och göra Sverige till ett tryggare, varmare och medmänskligare land. För lite personal i välfärden leder bl.a. till att unga lämnar skolan utan den kompetens och det självförtroende som behövs för att få ett arbete, och äldre och handikappade får en sämre vård. Motionärerna har högre ambitioner för välfärden och föreslår därför ökade medel till kommuner och landsting.

Motionärerna har även förslag som påverkar kommunernas kostnader och skatteintäkter, såsom slopad nedsättning av arbetsgivaravgiften för unga, förstärkt arbetslöshetsförsäkring och sänkta arbetsgivaravgifter. Effekterna på kommunernas finanser korrigeras av motionärerna. Under den kommande fyraårsperioden föreslår motionärerna ett tillskott till kommunerna på omkring 3 miljarder kronor. För 2013 föreslår motionärerna att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 1,4 miljarder kronor jämfört med regeringens förslag.

Sverigedemokraterna

I motion 2012/13:Fi254 av Erik Almqvist m.fl. (SD) föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning sammantaget höjs med 4 363 miljoner kronor 2013 jämfört med regeringens förslag. Bakom det förändrade anslaget ligger sänkta statsbidrag till följd av ett förslag om en minskad invandring samt kompensation till följd av ett förslag om ett förhöjt grundavdrag som medför lägre inkomstskatter för kommunerna.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet framhåller i motion 2012/12:Fi252 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) att de generella statsbidragen urholkas i takt med kommunernas pris- och löneomräkning eftersom statsbidragen är nominellt oförändrade i statsbudgeten. Motionärerna föreslår därför att de generella statsbidragen värdesäkras genom att de automatiskt räknas upp för pris- och löneförändringar. För detta ändamål föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 2,5 miljarder kronor 2013. Det permanenta tillskottet på 980 miljoner kronor som regeringen tillförde kommunsektorn i samband med budgetpropositionen för 2012 avräknar motionärerna reformen om värdesäkringen av de generella statsbidragen.

Enligt motionärerna har de senaste decenniernas skolreformer fört oss allt längre bort från målet om en likvärdig skola. Dessutom lämnar alltför många elever grundskolan respektive gymnasiet utan fullständiga betyg. För en ökad lärtäthet föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 1 000 miljoner kronor 2013.

Personer med psykiska funktionsnedsättningar inom LSS föreslås få rätt till daglig verksamhet. Kommunerna ersätts för sina kostnader med 165 miljoner kronor 2013. Vidare föreslås att vårdavgifterna i den psykiatriska tvångsvården slopas och att landstingen ersätts för detta med 22 miljoner kronor per år fr.o.m. 2013. Motsvarande yrkanden finns även i motion 2012/13:So268 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkandena 7 och 11.

Enligt motionärerna varierar taxan för hemtjänst stort mellan olika kommuner. Om man får omsorg och stöd ska enligt motionärerna inte komma an på den enskildes ekonomi. Motionärerna föreslår därför att ett tak på hemtjänstavgiften införs och att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 300 miljoner kronor 2013 för detta ändamål. Motsvarande yrkande finns även i motion 2012/13:So487 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5.

Motionärerna föreslår vidare en glasögonreform genom att glasögon till barn i åldern 2–15 år subventioneras. För detta förslås ett höjt anslag med 200 miljoner kronor 2013. Ett motsvarande yrkande återfinns i motion 2012/13:Sf362 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 6.

Barn från alla familjer ska ha möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet varför motionärerna föreslår att en maxtaxa införs på 300 kronor per termin. För detta ändamål föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 200 miljoner kronor 2013. Motsvarande yrkande återfinns även i motion 2013/13:Kr213 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2.

Ensamstående föräldrar bedöms vidare ha svårt att få avlastning när barnen är sjuka. För att underlätta vardagen för ensamstående föräldrar föreslås en försöksverksamhet med barnomsorgsstöd i hemmet. För detta föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 150 miljoner kronor 2013.

För att göra det möjligt för kommuner, landsting och ideella föreningar att anordna sommarjobb för skolelever föreslås ett stimulansbidrag. För detta ändamål föreslås att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 200 miljoner kronor 2013. Motsvarande yrkande återfinns även i motion 2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V).

Motionärerna gör vidare ett antal regleringar för att korrigera för förslag som påverkar kommunernas kostnader och skatteintäkter. Regeringens höjning av taket för högkostnadskort avvisas.

Vänsterpartiet föreslår även att lokala servicekontor införs i varje kommun. För detta föreslås att ett nytt anslag på 50 miljoner kronor införs 2013.

Sammantaget lägger motionärerna fram förslag som innebär att anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning höjs med 1 227 miljoner kronor 2013 jämfört med regeringens förslag. Ramen för hela utgiftsområdet höjs med 1 277 miljoner kronor 2013 jämfört med regeringens förslag.

Sammanställning av anslagsförslag

I tabell 2 nedan redovisas regeringens och oppositionens förslag till anslag inom utgiftsområde 25.

Tabell 2 Regeringens och oppositionens anslagsförslag inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse gentemot regeringen			
		S	MP	SD	V
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	85 603	+1 690	+1 400	+4 363	+1 227
1:2 Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 297				
1:3 Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området	5				
Nytt anslag					
99:2 Lokala servicekontor					+50
Summa för utgiftsområdet	88 905	+1 690	+1 400	+4 363	+1 277

Kompletterande information

Interpellationsdebatt om skatteutjämningen

Fredagen den 16 november hölls en interpellationsdebatt med statsrådet Peter Norman om skatteutjämningen. Enligt statsrådet är regeringens avsikt att återkomma med en proposition om den kommunala skatteutjämningen så snart som möjligt efter årsskiftet och att det som föreslås där ska träda i kraft den 1 januari 2014.

Ekonomirapport från Sveriges Kommuner och Landsting

I början av oktober lämnade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) sin rapport om kommunernas och landstingens ekonomi. Av rapporten framgår att svensk ekonomi lyckats stå stark mot skuldcrisen men att den nu går mot en avmattning. Resultatet i kommuner och landsting bedöms bli rekordartade 18 miljarder kronor 2012, till stor del tack vare engångsintäkter som återbetalning av inbetalade premier från AFA Försäkring. För 2013 bedöms resultatet falla tillbaka till 9 miljarder kronor.

Trots en god utveckling av skatteunderlaget bedöms ekonomin bli ansträngd för kommuner och landsting under hela perioden fram till 2016. Detta till följd av att kostnaderna bedöms öka i ännu snabbare takt än skatteunderlaget. (Källa: *Ekonomirapporten, Sveriges Kommuner och Landsting, publicerad i oktober 2012.*)

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att riksdagen den 21 november 2012 ställde sig bakom regeringens budgetförslag för 2013. Därmed beslutade riksdagen om ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattade beslut om de skatte- och avgiftsförändringar som ska träda i kraft 2013 (bet. 2012/13: FiU1, rskr. 2012/13:37). Samtliga förslag om anslag i motionerna ligger högre än den fastställda ramen och kan således inte bifallas av riksdagen vid behandling av utgiftsområdet.

Utskottet vill dock framhålla att kommunsektorn står för flera viktiga kärnverksamheter, varför det är av stor vikt att kommunsektorn har goda ekonomiska förutsättningar för att bedriva dessa verksamheter. Eftersom kommunsektorns inkomster i huvudsak utgörs av skatteintäkter är en hög varaktig sysselsättning avgörande för att värna och utveckla välfärdens kärna då fler i arbete och längre arbetsliv ökar antalet arbetade timmar och därmed skatteintäkterna. Utskottet vill här understryka vikten av de åtgärder som regeringen vidtagit för att stärka arbetslinjen, som t.ex. jobbskatteavdraget. När fler människor arbetar stiger skatteintäkterna, vilket skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar välfärd. I detta sammanhang kan utskottet notera att samtliga oppositionspartier kompenserar kommunerna för förslag om bl.a. höjda skatter på arbete. Enligt utskottet leder en politik med höjda skatter på arbete till minskade incitament att arbeta, vilket på sikt kan hota den ekonomiska tillväxten och därmed en långsiktig och hållbar välfärd.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet har alla förslag om ökade resurser till bl.a. skolan för fler barn i förskoleklass, minskade klassstorlekar samt ökad lärartäthet. Utskottet kan konstatera att regeringen de senaste åren har presenterat åtgärder för att stärka skolan och att arbetet med att genomföra dessa pågår. De senaste åren har regeringen satsat mer på skolan i varje budget, och varje elev i grundskolan har fått mer och mer resurser. Det är vidare kommuner och fristående skolhuvudmän som

är ansvariga för att genomföra skolverksamheten efter lokala förhållanden. I det ansvaret ingår det t.ex. att se till att det finns tillräckligt många lärare i skolan.

Vänsterpartiet föreslår vidare ökade resurser till bl.a. psykiatrin. På detta område kan utskottet konstatera att regeringen gjort en samlad psykiatrisatsning för att stödja huvudmännen – kommunerna och landstingen – i deras arbete med att förbättra tillgängligheten till och kvaliteten i den psykiatriska vården och de sociala stödverksamheterna.

För att människor ska få tillgång till välfärdstjänster av hög kvalitet oberoende av var i landet de bor är det viktigt att kommunsektorns ekonomiska förutsättningar kan utjämnas mellan kommuner och landsting. Samtidigt får en sådan utjämning inte motverka effektiviseringar av verksamheten eller hämma tillväxten. Utskottet välkomnar därför den aviserade proposition om betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningen (SOU 2011:39) som regeringen avser att återkomma med så snart som möjligt efter årsskiftet.

Den ekonomiska utvecklingen i såväl Sverige som vår omvärld påverkar emellertid i hög grad de ekonomiska förutsättningarna för kommunsektorn. Detta blev särskilt tydligt i samband med finanskrisens start 2008, vilken bl.a. ledde till en svagare utveckling av skatteunderlaget. Utskottet kan här notera det ansvar som regeringen tagit för kommunsektorns ekonomi till följd av finanskrisen. Under 2010 tillfördes kommunsektorn bl.a. 17 miljarder kronor i tillfälligt höjda statsbidrag. Bidragen höjdes även tillfälligt 2011 med 3 miljarder kronor. Stöden motverkade uppsägningar och nedskärningar i den kommunala verksamheten och kan därmed sägas ha bidragit till att överbrygga nedgången i konjunkturen. Utöver de tillfälligt höjda statsbidragen höjdes de även permanent med 5 miljarder kronor årligen fr.o.m. 2011. Dessutom har fastighetsbeskattningen och arbetsgivaravgifterna förändrats under åren. Sammantaget har detta stärkt kommunsektorns finanser. Under åren 2006–2011 ökade kommunernas inkomster från ca 660 miljarder kronor till ca 810 miljarder kronor, dvs. med nästan 23 procent. Enligt utskottet har regeringens åtgärder skapat goda förutsättningar för kommunsektorn att bedriva viktig kärnverksamhet. Utskottet kan också notera det beslut som togs av riksdagen den 28 november 2012 om att införa kommunala resultatutjämningsreserver. Härigenom skapas också bättre förutsättningar för ett ökat konjunktursparande, vilket i sig skapar bättre förutsättningar för en mer hållbar ekonomi över konjunkturcyklerna i kommuner och landsting.

Utskottet kan vidare notera regeringens aktuella prognoser som tyder på stabila finanser för kommunsektorn som helhet. Kommunsektorn väntas redovisa ett överskott i år och kommande år, vilket enligt utskottet indikerar att den kommunala verksamheten kan bedrivas med bibehållen kvalitet och service. Vad avser sysselsättningen så bedöms den enligt regeringen i stort sett vara intakt i år och nästa år. Utskottet anser därför att det för tillfället inte finns något behov av att pröva frågan om ytterligare resurser

till kommunsektorn. Utskottet kan också notera att regeringen föreslår ett riktat statsbidrag till kommunerna om sammanlagt 108,5 miljoner kronor under åren 2013–2016. Detta för att stimulera kommunerna att i ökad omfattning erbjuda barnomsorg på kvällen, nätter och helger. I likhet med regeringen anser utskottet att det är viktigt att det går att förena förvärvsarbete och föräldraskap och välkomnar regeringens förslag.

Enligt utskottet är regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner väl avvägda och skapar goda förutsättningar för kommuner och landsting att bedriva verksamheter som bl.a. skola, sjukvård och omsorg.

Med detta tillstyrker utskottet regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 25 och avstyrker samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Särskilda yttranden

1. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (S)

Fredrik Olovsson (S), Pia Nilsson (S), Jörgen Hellman (S), Maryam Yazdanfar (S), Bo Bernhardsson (S) och Marie Nordén (S) anför:

Den 21 november 2012 ställde sig riksdagen bakom regeringens budgetförslag för 2013. Det innebär att riksdagen har beslutat om ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattat beslut om de skatte- och avgiftsändringar som ska träda i kraft 2013. Därmed gäller att de samlade utgifterna för utgiftsområde 25 inte får överstiga 88 905 777 000 kronor under riksdagens fortsatta behandling, i enlighet med riksdagsordningen. Vårt förslag överskrider denna nivå med 1 690 miljoner kronor, och vi kan således inte yrka bifall till vårt förslag. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi förespråkar, avstår vi från att redovisa ett formellt motförslag till anslagsfördelningen inom utgiftsområdet. Vårt budgetförslag bör ses som ett sammanhållet paket där olika delar inte kan brytas ut och behandlas separat. Trots att vårt förslag till ram för utgiftsområde 25 har fallit vidhåller vi vår politik och anser att anslagen under nästa år borde ha varit 1 690 miljoner kronor högre än den ram för utgiftsområdet som riksdagen har beslutat om.

Socialdemokraterna har i olika motioner förordat en annan inriktning på politiken när det gäller den kommunala sektorn och den kommunala ekonomin. I vårt budgetalternativ föreslår vi flera reformer för att stärka skolan, vården och omsorgen. Bland annat görs en omfattande satsning på att skapa mindre klasser i skolan. Äldreomsorgen förbättras och tillgängligheten i vården ökar. Pensionärernas villkor förbättras genom att vi tar steg för att minska klyftan mellan pensionärer och löntagare när det gäller beskattningen.

En stor del av skillnaden mellan vår ram och den som riksdagen har beslutat om är att vi investerar 2 000 miljoner kronor 2013 för att minska klasstorlekarna i årskurs 1–3 och förskoleklass. Studier har visat att klasstorleken påverkar elevens lön senare i livet och att de framtida löneeffekterna är tillräckligt stora för att statens intäkter ska överstiga de direkta kostnaderna för att minska klasstorleken. I vårt budgetalternativ investerar vi därför i mindre klasser.

Vi investerar också i barnen genom att ge dem bra förutsättningar. Utbildning är nyckeln till framtidens jobb och konkurrenskraft, men också till människors frihet att forma sina egna liv. Ska svenska företag klara av att ständigt utvecklas måste deras anställda också kunna göra det. Därför behövs investeringar i skolan och i människors möjligheter till utbildning.

Socialdemokraterna anser att alla barn har rätt till en bra start i livet. I vår politik för framtiden är en allmän förskola av hög pedagogisk kvalitet en hörnsten. Vi vill att alla barn ska ges en bra start på sin skolgång och tillför i vårt budgetalternativ resurser för att få fler barn att gå i förskoleklass.

Samhället har en viktig roll när det gäller att tillhandahålla en välfärd som möter dagens behov av välfärdstjänster. Att arbeta kvällar och helger blir allt vanligare. För att underlätta för ensamstående föräldrar att förena arbetsliv och föräldraskap vill vi att fler kommuner ska tillhandahålla barnomsorg på obekvämt arbetstid. I vårt budgetalternativ avsätter vi medel till kommunerna och skapar därmed ekonomiskt utrymme för dessa att i större utsträckning än i dag tillhandahålla barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Vi är kritiska till den klyfta mellan löntagare och pensionärer när det gäller beskattningen som regeringen har skapat. Vi anser därför att skatten för pensionärer bör sänkas med ett dubbelt så stort belopp som regeringen föreslår. Förslaget innebär en höjning av det särskilda grundavdraget. I vårt budgetalternativ kompenseras vi kommunerna för detta med 1 200 miljoner kronor.

Vi är även kritiska till regeringens nedsättning av arbetsgivaravgiften för unga, då det är svårt att se några påtagligt positiva effekter av den. I vårt budgetalternativ föreslår vi att den slopas och att det i stället införs en effektiv tidsgräns för ungdomsarbetslösheten på högst sex månader. I enlighet med finansieringsprincipen justeras anslaget till kommuner och landsting med 2 500 miljoner kronor.

I vårt budgetalternativ reglerar vi även statsbidragen till kommuner och landsting för våra förslag om en avskaffad andra sjuklönevecka i sjukförsäkringen, en förstärkt sjukförsäkring, arbetsmarknadsinsatser, och en förstärkt arbetslöshetsförsäkring med sammanlagt 4 250 miljoner kronor.

Med vårt budgetalternativ hade kommunsektorns fått bättre förutsättningar att bedriva sin verksamhet, jämfört med den budget som riksdagen har fattat beslut om och som bl.a. innebär att de samlade utgifterna för utgiftsområde 25 inte får överstiga 88 905 777 000 kronor.

2. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (MP)

Per Bolund (MP) anför:

Den 21 november 2012 ställde sig riksdagen bakom regeringens budgetförslag för 2013. Det innebär att riksdagen har beslutat om ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattat beslut om de skatte- och avgiftsändringar som ska träda i kraft 2013. Därmed gäller att de samlade utgifterna för utgiftsområde 25 inte får överstiga 88 905 777 000 kronor under riksdagens fortsatta behandling, i enlighet med riksdagsordningen. Vårt förslag överskrider denna nivå med 1 400 miljoner kronor, och vi kan således inte yrka bifall till vårt förslag. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi förespråkar, avstår vi från att redovisa ett formellt motförslag till anslagsfördel-

ning inom utgiftsområdet. Vårt budgetförslag bör ses som ett sammanhållet paket där olika delar inte kan brytas ut och behandlas separat. Trots att vårt förslag till ram för utgiftsområde 25 har fallit vidhåller vi vår politik och anser att anslagen under nästa år borde ha varit 1 400 miljoner kronor högre än den ram för utgiftsområdet som riksdagen har beslutat om.

Miljöpartiet har i en partimotion och i en enskild motion förordat en annan inriktning av politiken när det gäller den kommunala sektorn och den kommunala ekonomin. Med vårt budgetalternativ hade kommunsektorn fått ökade medel med sammantaget 3 miljarder kronor under den kommande fyraårsperioden.

Miljöpartiet anser att Sverige behöver satsningar på nya jobb och en ekonomisk politik som gynnar en långsiktigt hållbar grön omställning. Företagens villkor behöver förbättras genom sänkta kostnader för att anställa och minskat krångel med sjuklöneansvar. Unga människors möjligheter att få jobb och utbildning behöver underlättas så att deras chanser på arbetsmarknaden stärks. Sverige behöver ökade gröna offentliga investeringar, investeringar som leder till jobb och stärkt konkurrenskraft för svenska industriföretag. Men också investeringar som bidrar till omställning mot ett ekologiskt hållbart samhälle där kommande generationer kan leva på vår jord, andas frisk luft och njuta av orörd natur. För att Sveriges ekonomi ska kunna fortsätta att utvecklas och för att nya jobb ska kunna skapas behövs även större trygghet på arbetsmarknaden och ett fungerande socialförsäkringssystem.

Regeringens ekonomiska politik möter varken de kortsiktiga eller långsiktiga utmaningar vi står inför. Regeringens största reform är sänkt bolagsskatt. Miljöpartiet menar att det är bra med en konkurrenskraftig bolagsskatt men den stora sänkning som regeringen föreslår hotar överskottsmålet. En sådan politik är inte ansvarsfull. Regeringens prognoser med kraftigt sjunkande arbetslöshet förefaller orealistiska. Regeringens politik möter inte heller de långsiktiga utmaningar som Sverige och världen står inför. Miljöpartiet menar att klimatpolitiken behöver en omstart och att den ekonomiska politiken måste utvecklas. I vårt budgetalternativ föreslår vi bl.a. ett klimatpolitiskt ramverk men också att nya välfärdsindikatorer utvecklas som stöd för den ekonomiska politiken. Vidare presenterar vi en uppsättning välfärdsindikatorer som vi kommer att jobba vidare med när vi utformar vår ekonomiska politik. Sammantaget innebär Miljöpartiets förslag till ekonomisk politik att nya jobb kommer att skapas, att miljö- och klimatutsläppen minskar och att större ansvar tas för de offentliga finanserna. Vi vill skapa förutsättningar för nya jobb i ett modernare Sverige.

Miljöpartiet har också högre ambitioner än regeringen när det gäller kvaliteten i välfärden. Vårt budgetalternativ innebär en kvalitetshöjning av välfärden. Många barn, ungdomar och äldre fick betala ett högt pris för finanskrisen då kommuner och landsting drabbades i form av minskad personal i barnomsorgen, skolan, vården och äldreomsorgen. För Miljöpartiet de gröna är det viktigt att återupprätta kvaliteten i barnomsorgen, skolorna,

familje- och individomsorgen och sjukvården. I Miljöpartiets Sverige får varken barn eller äldre komma i andra hand. Miljöpartiet har en högre ambition för kvaliteten i välfärden, varför vi i vårt budgetalternativ föreslår höjda anslag. Vi vill investera i välfärden och göra Sverige till ett tryggare, varmare och medmänskligare land. En stor och viktig del av Sveriges välfärd utförs i landets kommuner och landsting. Kommunsektorn är därmed en grundpelare i den svenska välfärden.

Det ekonomiska läget inom kommunsektorn varierar. En del kommuner går med vinst medan andra måste göra neddragningar som en följd av underskott. På längre sikt kommer troligen kostnaderna för sektorn att stiga i takt med att befolkningen åldras och kraven på välfärden växer. För att trygga välfärden och skapa ett tryggare, varmare och medmänskligare land behöver anslagen öka. I vårt budgetalternativ föreslår vi ökade anslag samtidigt som vi reglerar statsbidragen till kommunsektorn för våra förslag om höjd a-kassa och slopad nedsättning för unga som påverkar kommunsektorns inkomster och utgifter.

Med vårt budgetalternativ hade bl.a. kvaliteten inom välfärden kunnat stärkas och Sverige skulle ha tagit steget mot ett tryggare, varmare och medmänskligare land.

3. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (SD)

Sven-Olof Sällström (SD) anför:

Den 21 november 2012 ställde sig riksdagen bakom regeringens budgetförslag för 2013. Det innebär att riksdagen har beslutat om ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattat beslut om de skatte- och avgiftsändringar som ska träda i kraft 2013. Därmed gäller att de samlade utgifterna för utgiftsområde 25 inte får överstiga 88 905 777 000 kronor under riksdagens fortsatta behandling, i enlighet med riksdagsordningen. Vårt förslag överskrider denna nivå med 4 363 miljoner kronor, och vi kan således inte yrka bifall till vårt förslag. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi förespråkar, avstår vi från att redovisa ett formellt motförslag till anslagsfördelningen inom utgiftsområdet. Vårt budgetförslag bör ses som ett sammanhållet paket där olika delar inte kan brytas ut och behandlas separat. Trots att vårt förslag till anslag under utgiftsområde 25 har fallit vidhåller vi vår politik och anser att anslaget borde ha varit 4 363 miljoner kronor högre än den ram för utgiftsområdet som riksdagen har beslutat om.

Sverigedemokraterna har i en partimotion och i en enskild motion förordat en annan inriktning på politiken när det gäller den kommunala sektorn och den kommunala ekonomin.

En stor del av skillnaden mellan vår ram och den som riksdagen har tagit beslut om att vi reglerar statsbidragen till kommunsektorn för de förslag i vårt budgetalternativ som påverkar kommunernas inkomster och utgifter.

Sverigedemokraterna är ett parti för välfärd. Vår vision är ett återupprättat folkhem, där samhörigheten inte är baserad på klass utan på nationstillhörighet. Med begränsade offentliga medel är det angeläget att prioritera. På samma sätt som ett hus byggs från grunden måste även välfärden byggas på ett gediget fundament. Vi strävar efter att fokusera på välfärdens kärna – skolan, vården och omsorgen. Med Sverigedemokraternas budgetalternativ hade kommunsektorn fått bättre förutsättningar att bygga en gedigen välfärd. Med vårt budgetalternativ får bl.a. gymnasieskolan mer medel, barn med särskilda behov får ökade resurser, det blir fler vuxna i skolan och skolmaten förbättras. I vårt budgetalternativ avsätts också medel till ett kunskapslyft i svenska. Genom en ökad resurstilldelning och en rad genomgripande reformer blir svensk skola åter en skola i världsklass.

Med Sverigedemokraternas budgetalternativ minskar väntetiderna inom vården genom förslaget om en akut- och tillgänglighetsmiljard. Dessutom skulle det ha blivit fler vårdplatser, ett ökat antal trygghetsboenden liksom bättre mat inom äldreården genom en matreform.

Satsningarna i vårt budgetalternativ finansieras delvis av vårt förslag om att reformera den nuvarande modersmålsundervisningen genom att det kommunala tvånget att erbjuda modersmålsundervisning tas bort och delvis av en förändrad invandringspolitik. Sverigedemokraternas ambition är att totalt reformera invandringspolitiken, på så sätt att den blir ansvarsfull, human och samhällsvårdande. Det primära målet med vår politik är att återupprätta en gemensam nationell identitet, och därmed uppnå en stark inre solidaritet i det svenska samhället. Vår politik på invandrings- och integrationsområdet bedöms minska asyl- och anhöriginvandringen med totalt 90 procent. Som en följd av en minskad invandring kan anslaget till kommunerna sänkas. Sammantaget innebär vårt budgetalternativ en höjning av anslaget inom utgiftsområde 25 med 4 363 miljoner kronor 2013 jämfört med den ram för utgiftsområdet som riksdagen har beslutat om. Flera av förslagen i vårt budgetalternativ om ökade medel till kommunsektorn återfinns även inom andra utgiftsområden.

Med vårt budgetalternativ hade kommunsektorn bl.a. fått bättre förutsättningar att bygga en gedigen välfärd, jämfört med vad den får av den budget som riksdagen har fattat beslut om och som bl.a. innebär att de samlade utgifterna för utgiftsområde 25 inte får överstiga 88 905 777 000 kronor.

4. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (V)

Ulla Andersson (V) anför:

Vänsterpartiet har i sin budgetmotion presenterat en politik som är ett helhetsalternativ till regeringens budgetproposition. När nu vårt förslag till budgettram har fallit väljer vi att i detta särskilda yttrande redovisa den politik vi menar att Sverige behöver för en bättre framtid.

För Vänsterpartiet är full sysselsättning det överordnade målet för den ekonomiska politiken. I vårt budgetalternativ lägger vi fram förslag som skapar fler jobb, som utjämnar inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män och som ökar den ekonomiska jämlikheten.

Vänsterpartiet föreslår stora och nödvändiga samhällsnyttiga investeringar som skapar jobb. Vi vill investera i gröna jobb för miljön och klimatet, bl.a. genom en storsatsning på förnybar energi. Vi vill se ett ökat bostadsbyggande och föreslår ett långsiktigt investeringsstöd för byggande av hyresrätter med rimliga hyror och som bidrar till energiomställningen. För att bygga bort bostadsbristen behövs det ca 20 000 nya hyresrätter om året, vilket vi beräknar nå efter fem år med vårt förslag till investeringsstöd. Det behövs också en omfattande upprustningssatsning riktad till miljonprogrammet. Tillgängligheten ska förbättras genom ett särskilt investeringsstöd. Genom våra satsningar på kraftigt ökad kapacitet för järnvägen kan förseningarna på allvar minskas för både människor och gods, och satsningarna skapar också nya jobb. Detsamma gäller våra förslag för att öka resandet med kollektivtrafik.

Det behövs bättre kvalitet i vård, skola och omsorg. Vi förespråkar en stor satsning på äldreomsorgen, bl.a. genom fler anställda och utbildning. Statsbidragen till kommunerna ska värdesäkras, både för att garantera välfärdens kvalitet och för att skapa fler arbetstillfällen. En gymnasiegaranti föreslås som innebär att alla ska ha rätt till gymnasieutbildning innan de fyller 25 år. Vänsterpartiet satsar på ett generationsväxlingsprogram på arbetsmarknaden med 25 000 jobb- och utbildningsplatser. Vi föreslår ett särskilt statsbidrag för att öka lärartätheten i grundskolan, och vi föreslår en extra förstärkning av resurserna till skolor med särskilt stora behov. De som arbetar kvällar, nätter och helger ska ha rätt till den skattefinansierade barnomsorgen; därför satsar vi i vårt budgetalternativ för att skapa 15 000 platser inom barnomsorgen på obekvämt arbetstid. Vi föreslår också en stimulans till kommunerna så att barn till arbetslösa och föräldralediga ges rätt till 30 timmars förskola. Sjukförsäkringen förbättras, bl.a. genom slopad tidsbegränsning och möjligheter att återförsäkra dem som har utförsäkrats till följd av regeringens försämringar. En individualiserad föräldraförsäkring föreslås och ett höjt och värdesäkrat underhållsstöd. Vi föreslår också att studiemedlen höjs.

För oss är utbildning centralt, varför vi i vårt budgetalternativ föreslår omfattande satsningar på utbildningsplatser i komvux, högskolor, yrkesutbildningar m.m. Vänsterpartiet satsar också på arbetsmarknadsåtgärder för

att rusta människor för ett hållbart arbetsliv med plats för fler. Därför lägger vi bl.a. fram förslag om en stärkt arbetslöshetsförsäkring. Programmet fas 3 bör avskaffas och ersättas med subventionerade jobb med avtalsenlig lön och utbildningsplatser. Tillgängligheten på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning förbättras och arbetsmiljöarbetet förstärks.

I motsättning till dessa reformer står regeringens ensidiga skattesänkarpolitik. I och med den minskar möjligheterna att satsa på en bättre och utbyggd välfärd och en rättvis fördelning av de ekonomiska resurserna. Målsättningen för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden, öka jämlikheten och jämställdheten och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Då behövs större skatteintäkter än i dag. Vi tar därför steg mot ett skattesystem byggt på principen skatt efter bärkraft och likformighet.

Våra stora satsningar på kommunsektorn sker genom utgiftsområden som behandlar utbildningsfrågor och sociala frågor till och en mindre del inom utgiftsområde 25. Vänsterpartiets förslag inom utgiftsområde 25 är en del av vårt budgetalternativ som en helhet. Vi vill se följande inriktning av politiken inom utgiftsområdet.

En stor del av skillnaden mellan vår ram för utgiftsområdet och den som riksdagen har beslutat om är den automatiska uppräknings av statsbidragen för pris- och löneförändringar som vi förordar i vårt budgetalternativ. Vår högre ram förklarar också till stor del av vårt förslag om en ökad lärartäthet. Vidare reglerar vi statsbidragen till kommunsektorn för förslag i vårt budgetalternativ som påverkar kommunernas inkomster och utgifter, t.ex. slopad nedsättning av socialavgifter för unga, slopad fastighetsavgift för hyreslägenheter och förstärkt arbetslöshetsförsäkring.

Eftersom det mesta av den offentliga välfärden sker inom kommunsektorn anser vi inom Vänsterpartiet att resurserna till denna är helt avgörande för kvaliteten på den offentliga servicen. Vi vill därför se fler anställda inom välfärden för att stärka kvaliteten i stället för att låta pengarna gå till vinster.

Huruvida man får omsorg och stöd ska inte komma an på den enskildes ekonomi, varför vi anser att taxan för hemtjänst bör ha ett tak. Glasögon till barn i åldern 2–15 år ska därför subventioneras så att inga föräldrar tvingas avstå att köpa glasögon på grund av dålig ekonomi. För att alla barn också ska ha möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet oavsett ekonomisk situation anser vi att kulturskolorna ska ha en maxtaxa på 300 kronor per termin.

I vårt budgetalternativ avvisar vi, vilket vi också har gjort tidigare, regeringens höjning av taket för högkostnadskort avseende läkarbesök, och kompenserar kommunerna för detta.

Vi anser också att det bör finnas lokala servicekontor i varje kommun där Arbetsförmedlingens, Försäkringskassans och delar av kommunens service kan samlas i en enda organisation. I vårt budgetalternativ avsätter vi 50 miljoner kronor för detta ändamål fr.o.m. 2013 och framåt under en femårsperiod.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:1 Budgetpropositionen för 2013 utgiftsområde 25:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2013 ramanslagen under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt uppställning i propositionen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Fi252 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:Fi254 av Erik Almqvist m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:Fi284 av Per Bolund m.fl. (MP):

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar enligt tabellen i förhållande till regeringens förslag anslagen inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt denna motion.

2012/13:Fi301 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:Fi307 av Ann-Christin Ahlberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barnomsorg på kvällar, helger och på sommaren.

2012/13:Fi308 av Anna Wallén m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barnomsorg på obekvämt arbetstid.

2012/13:Fi309 av Hillevi Larsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

2012/13:Fi310 av Börje Vestlund m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omsorg på kvällar, nätter och helger.

2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barnomsorgsstöd i hemmet vid barns sjukdom.

2012/13:Sf362 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V):

6. Riksdagen beslutar att glasögon för barn med synfel ska subventioneras.

2012/13:So268 av Eva Olofsson m.fl. (V):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slopa vårdavgifterna i den psykiatriska tvångsvården.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att personer med psykisk funktionsnedsättning inom personkrets 3 bör ges rätt till daglig verksamhet.

2012/13:So487 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa tak för hemtjänstavgifter.

2012/13:Kr213 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en maxtaxa för kulturskolan.

2012/13:Ub314 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barnomsorgen bör utökas till att omfatta även kvällar, helger och nätter.

2012/13:Ub465 av Ibrahim Baylan m.fl. (S):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler barn i förskoleklass.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mindre klasser i lågstadiet.

2012/13:Ub466 av Ibrahim Baylan m.fl. (S):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag

Förslag till anslag för 2013 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag		Avvikelse från regeringen		
	S	MP	SD	MP	V
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	85 603 206	+1 690 000	+1 400 000	+4 363 000	+1 227 000
1:2 Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 297 221				
1:3 Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området	5 350				
Nya anslag					
99:2 Lokala servicekontor					+50 000
Summa för utgiftsområdet	88 905 777	+1 690 000	+1 400 000	+4 363 000	+1 277 000

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2013 inom
utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	±0	85 603 206
1:2 Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	±0	3 297 221
1:3 Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området	±0	5 350
Summa för utgiftsområdet	±0	88 905 777